

Vi bør interessere os for helheden og de menneskelige reaktioner for at skabe både smukke og velfungerende rammer for de mennesker og arbejdsprocesser, der findes i det virkelige arbejdsliv. Der er stadig en tendens til at tænke i delelementer frem for holistisk – altså som en helhed. Hvis vi ikke tager hensyn til menneskets forskellighed, vil chancen for succes være som at spille tennis med en golfkølle.

DET HOLISTISKE ARBEJDSRUM

AF HELLE LIEBING

Tidsånden er et paradoks af modsætninger. Der tales hyppigt om tid, fordybelse og ro, men alligevel tilfører vi vores hverdag mere støj og arbejder som aldrig før. Vi hylder individualismen og kundetilpassede løsninger, og samtidig indretter vi os mere og mere ensrettet. Vi efterspørger fleksibiliteten – nok mest for ikke at dø af dårlig samvittighed – vel vidende at vi dermed udvisker grænsen mellem arbejde og fritid.

Murens fald

Vægge, eller mangel på samme, har været genstand for mange diskussioner gennem de sidste år. Generelt har væggenes fald været et positivt forsøg på at få informationerne til at flyde i den videnbaserede organisation. Der er mange gode oplevelser ved at organisere sig på nye og inspirerende måder, og indretningen af kontorer er blevet en lang større udfordring til samarbejde end de gamle cellekontorer.

At arbejde i store kontorer med videndeling og fleksibilitet er hovedsagelig et spørgsmål om organisation og arbejdsformer, som kun kan understøttes af møbler og rum.

I begejstringen over alle de fine formuleringer fra amerikanskinspirerede management-firmaer har mange dog glemt, at der er langt fra den gode historie om branding til den virkelighed, der handler om at planlægge og tilpasse et produkt til det enkelte firma.

Det handler om at tilbyde det rette forhold af åben og lukket-hed. Der er reelt ikke mange typer virksomheder, som egner sig til total åbenplan, og der vil uanset type altid være funktioner eller personer, der har behov for ro eller diskretion i enkelt- eller flermandskontorer.

Det handler om forventninger, om forståelse og respekt for de forskellige arbejdsformer og mennesketyper, der tilbyder deres hjerner til virksomheden, og denne mangfoldighed er som bekendt nødvendig, for at en virksomhed kan være dynamisk.

Det menneskelige territorium

Nu har vi i ti år svælget i managementtermer som branding, kompetenceudvikling, storytelling, projektorganisation, videndeling og spaceoptimering. Af en eller anden grund har disse ord ofte været uforenelige med skillevægge og respekt for det menneskelige territorium.

Opfattelsen af lyd, lys og rum er meget individuel, og vi har mange forskellige måder at formidle på.

Det rum og det territorium, vi har omkring os, er basalt for vores velbefindende. Vi har behov for at byde indenfor i vores rum eller lukke af, hvis omgivelserne er anmassende i form af lys eller lyd. Behovet er både kulturelt bestemt og forskelligt i forhold til hver enkelts personlighed.

Ligesom dyr har vi en zone, hvor vi føler os trygge, og hvis

den overskrides, vil vi instinktivt flygte eller angribe. Hvis vi ikke kan flygte, vil vi i stedet skabe et rum med afskærmning, vægge eller reoler.

Når vi færdes i naturen, så vil de færreste sætte sig *in the middle of no where* – vi vil gerne forholde os til noget. Det er derfor stadig god latin at tage hensyn til dem, der har behov for at sidde i læ op ad en væg eller i ly i et afgrænset rum frem for på hylder og åbne reposer mod store atriumrum.

Spaceoptimering

Et af argumenterne for storkontor er *spaceoptimering*, hvor det private rum minimeres og der etableres flere fællesarealer. Når vi sparer på kvadratmeterne og samtidig etablerer delearbejdspladser, så bør man være opmærksom på, at vi stresser en type af medarbejderne og ned-sætter deres koncentrationsevne og effektivitet.

Det er derfor ikke ligegyldigt, hvilke arbejdsopgaver der skal udføres i store rum.

Der er igen i år meget fokus på støj. Både fordi vi har fart på mange steder i vores liv, og fordi vi bliver tvunget ind i rum, hvor vi ikke har nogen personlig indflydelse på ventilation, lys, støj og møg.

Alene den kendsgerning at det er et kompromis, kan gøre os sensible. Det er ikke os alle, der er så forandringsvillige og udadvendte, som vi forventelig siger til hinanden.

Man bliver næsten betragtet som åndeligt underfrankeret, hvis man ikke rækker hånden op, hver gang der skal etableres en ny projektgruppe.

Og der er mange former for støj – både auditive og visuelle. Auditivt udsættes vi for relevante og irrelevante lyde. Den tale, man hører i en relevant faggruppe, er som regel ikke støj, men information. Maskinstøj eller samtaler, man ikke deltager i, eller som foregår bag en afskærmning, bliver ofte til irrelevante lyde og opfattes som støj.

Det er derfor vigtigt, at man ikke kun tænker lyddæmpning og indøvelse af storrums-adfærd, men i høj grad kan sætte personer i en sammenhæng, hvor de har glæde af den informationsstrøm, der bevæger sig rundt i lokalet. Derefter kan vi tilføje rumdelere og skærmvægge med eller uden akustiske foranstaltninger.

Videndeling

Der udformes vidensregnskaber, og der diskuteres kompetenceudvikling ved medarbejdersamtalerne i disse år.

Videndeling er ikke bare noget, man kan generere med rum, men er en organisationsform, som blot kan understøttes af rum og relationer mellem mennesker. Det handler om at være tryk, for informationer deler man kun med dem, man har tillid til, og tillid opbygges gennem samarbejde og netværk.

Information bliver først til viden, når den bliver brugt – indtil da er det tavs viden uden værdi.

Mange specialister har en enorm viden, men fordi vedkommende ikke indgår i et netværk, så bliver den aldrig afleveret til andre. Mange firmaer har erkendt, at hvis de skal overleve i disse konkurrencetider, så skal alle virksomhedens kompetencer bruges. Derfor kommer EQ (emotional intelligens) til at spille en stor rolle: Social kompetence er en forudsætning for videndeling og læring.

Aldrig har vi dyrket individualiteten så meget, aldrig før har så mange kontorer set så ensar-

Bygninger og indretningen skal altså give muligheder for at få og ikke mindst komme af med information. Det er ikke nok at etablere en café eller et sjovt møderum. Ved arbejdspladsen bør der være mulighed for at vise sin viden, skriftligt materiale eller billeder, der giver mulighed for kommunikation.

Hvis al information kun befinder sig på en fælles server eller intranettet, så tilgodeses kun én form for intelligens. Det vil altid være en balancegang at give medarbejderne mulighed for opslagstavler og info-vægge, vel vidende at produktet dækker et stort behov, men samtidig øges risikoen for, at det hele kommer til at ligne et nedlagt AMU-center med mængder af visuel støj.

I det følgende omtales skærmvægge og tilbehør, som Helle Liebing har udvalgt.

VISUEL AFSKÆRMNING

System W er et af mange produkter fra Ann Idstein. Det er enkelt, praktisk, smukt og med en stor fleksibilitet.

Materialet, som løber lodret i et wiresystem kan være tekstil, plast, papir eller metal og er let at montere i loft og fastholdes ved hjælp af lodder på gulv.

Systemet kan også leveres som panelgardin i en smuk udformning, der giver en dekorativ afgrænsning i fuld rumhøjde. Panelerne er i et let materiale med vandrette opdelinger i træ og giver associationer til japanske papirvægge, der kan bruges til afskærmning mod visuel støj, dagslys ved computerarbejde, i udstillinger og gallerier.

Silent Gliss, Udstilling U9, Redhavnsvej 9, 2100 Kbh. Ø. Tlf. 36 77 67 00, www.silent-gliss.dk

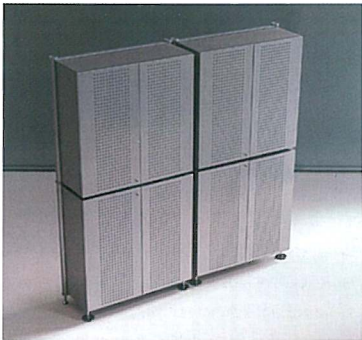
LET SKÆRMVÆG

Spinoff Mobil fra Houmøller Contract Aps er en let skærmvæg med hylder og belysning. Et godt valg, hvor der er brug for en kombination af afskærmning og opbevaring. I sin mest enkle form tjener hver sektion som afskærmning med paneler i glas, stål, finer m.v. De kan også kompletteres med skabe, hylder, tidsskriftholdere og opslagstavler. Skærmene kan drejes og forsynes med lydabsorberende materiale. Systemet er i konstant udvikling og kan nu også monteres med sofa.

En oplagt mulighed for at gøre livet behageligt for medarbejderne er ved at kombinere opbevaring, afskærmning og lyddæmpning. Der er langt imellem de gode forslag, men et af de gode er Stealth fra Lensvelt, et hollandsk firma, der i 20 år har produceret kontormøbler med begejstring for nutidigt design og moderne produktionsmetoder. Skabene er designet specielt for opdeling af rum og med sine lyddæpende døre/rygge at bringe akustisk integritet i det åbne plan. Stealth-skabene er udført i stål og består af to eller flere moduler à 100 cm og leveres i 4 højder 79,117,151 og 189 cm. Dybden kan være et enkelt skab i 45 cm eller dobbelt i 90 cm, som betjenes fra begge sider med skydedøre.

Designet er af den hollandske bygningsarkitekt Wiel Arets. Houmøller Contract APS, Prinsesse Maries Allé 14–16, 1908 Frb. C. Tlf. 33 31 94 20,

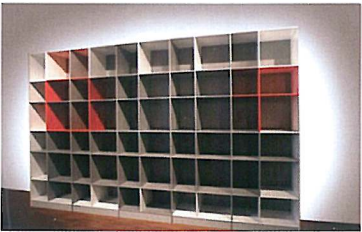
RUMDELER

Nomus fra Nordic Trend har fået den latinske navn 'den nien-de', fordi alle mål går op i 9. Designet af Lars Rømer Nygaard og Per Borre er tænkt som både rumdeler og opbevaring. Møblet er bygget op over regulære størrelser 27, 36 og 63 og kan udbygges i det uendelige.

Side, top og ryg er 12 mm MDF-plade, og det unikke og patentanmeldte samlingssystem gør reolen ekstremt stabil. Hylderne kan laste 20 kg, da de er understøttet på tre sider.

Mulighederne er mange, og systemet kan også indrettes med bakker, skuffer og låger.

Nordic Trend Aps. Tlf. 70 23 06 33, www.nordictrend.dk

FLEKSIBELT MODUL

EB Mobilia er en fritstående og fleksibel rumdeler, der adskiller sig fra andre kasse-møbler ved at hylderne går ud over den tilbagetrukkede side og giver indtryk af en gennemløbende lang hylde. Designerne Johannes Foersom & Peter Hiort-Lorenzen beskriver E.B. Mobilia som „en fleksibel reol og skabsmodul, der er opbygget af vandrette, markerede hyldeelementer, der kombineret med lodrette flader skaber stilfærdig ordnet arkitektur i kontorlandskaberne“.

Modulerne leveres i fire høj-